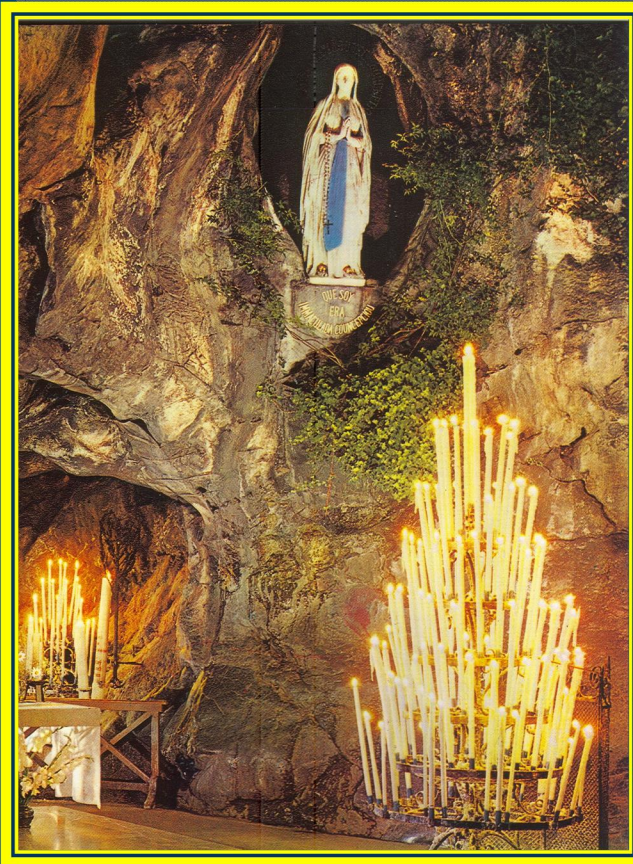


Λούρδη
1858 – 2008
150 χρόνια
από τις εμφανίσεις της Παναγίας



ΛΕΟΝΤΕΙΟ ΛΥΚΕΙΟ
ΝΕΑΣ ΣΜΥΡΝΗΣ

ΛΕΟΝΤΕΙΟ ΛΥΚΕΙΟ
ΠΑΤΗΣΙΩΝ

Εισαγωγή:

Στην όμορφη περιοχή των Πυρηναίων, στη Νότια Γαλλία, εκεί όπου μέσα στα δάση αναβλύζουν πηγές και ρέουν ποτάμια, βρίσκεται η πόλη της Λούρδης. Η Λούρδη υποδέχεται κάθε χρόνο **6.000.000 προσκυνητές και επισκέπτες**. Άνθρωποι απ' όλο τον κόσμο πηγαίνουν εκεί, για να αντλήσουν πνευματική δύναμη με την προσευχή μπροστά στη **Σπηλιά**, όπου η Παναγία εμφανίστηκε το **1858** σε ένα φτωχό κορίτσι του χωριού, την Bernadette Soubirous. Πηγαίνουν επίσης για να πιούν από την **Πηγή**, την οποία η ίδια η Παναγία υπέδειξε στην Bernadette, απευθύνοντας σ' εκείνην τότε και σ' εμάς σήμερα το κάλεσμα: **«Ελάτε να πιείτε από την Πηγή και να καθαριστείτε.»**

Το **2008** η Λούρδη γιορτάζει την επέτειο **150 χρόνων από τις εμφανίσεις της Παναγίας στη Σπηλιά**.

Εδώ και 150 χρόνια, η πόλη αυτή αποτελεί για τα πλήθη που συρρέουν εκεί τόπο ηρεμίας και ειρήνης για την ψυχή και την καρδιά, αστείρευτη πηγή χάρις του Θεού. Ακτινοβολεί σαν ένα κάλεσμα συνάντησης με το Θεό, ανανέωσης της πίστης, ελπίδας για θεραπεία της ψυχής και του σώματος.

Μπροστά στη Σπηλιά, ο καθένας μας καλείται να αναρωτηθεί για το σκοπό της ζωής του και το νόημα της ύπαρξής του. Μπροστά σε αυτή τη Σπηλιά η καρδιά μας απογυμνώνεται και ταπεινά ψιθυρίζει στο Θεό την πιο ενδόμυχη προσευχή της.

Πηγαίνοντας εκεί, ας έχει ο καθένας μας τη χάρη να ανακαλύψει ότι *«η Λούρδη είναι μία πηγή όπου η ψυχή μας ξαναγίνεται διανγής»*, όπως είπε με θαυμάσιο τρόπο ένας από τους ταπεινούς προσκυνητές της, ο Πάπας Ιωάννης-Παύλος Β΄.

Μαρία Κοκκαλάκη
Υπεύθυνη Ποιμαντικής
Λεοντείου Λυκείου Νέας Σμύρνης

Η πόλη της Λούρδης:

Η Λούρδη βρίσκεται στα νοτιοδυτικά του Νομού των Πυρηναίων. Πνιγμένη στο πράσινο, τη διασχίζει ο ποταμός Gave, ενώ στα νότια την κλείνουν τα βουνά της οροσειράς των Πυρηναίων και τη χωρίζουν από την Ισπανία. Περιοχή με σκληρό κλίμα, με πολλές βροχές και υγρασία, είναι τόπος αγροτών και βοσκών.

Το 1858, είχε περίπου 4.000 κατοίκους. Άνθρωποι απλοί, οι περισσότεροι αγράμματοι, δούλευαν σκληρά για να επιβιώσουν, έχοντας εμπιστοσύνη στην Πρόνοια και την Αγάπη του Θεού.

Η Bernadette Soubirous:

Η Bernadette γεννήθηκε στις **7 Ιανουαρίου 1844** στη Λούρδη. Ο πατέρας της ήταν μυλωνάς, άνθρωπος πολύ γενναϊόδωρος και καλόπιστος. Δεν άφηνε καμία οικογένεια χωρίς ένα σακί αλεύρι, ακόμα κι αν δεν μπορούσαν να τον πληρώσουν. Και επειδή, σε αυτές τις περιπτώσεις, οι καλοί πελάτες μειώνονται και οι κακοπληρωτές αυξάνονται, η οικογένεια της Bernadette είχε πάντα οικονομικές δυσκολίες.

Οι δοκιμασίες ανάγκασαν τη μητέρα της να δουλέψει σε διάφορα σπίτια, ενώ το 1857 και η ίδια η Bernadette εργάστηκε ως υπηρέτρια σε μία οικογένεια.

Το **1858** η Bernadette ζούσε με τους γονείς της και τα τρία μικρότερα αδέρφια της σε ένα μικρό και φτωχό ισόγειο δωμάτιο μέσα στην πόλη της Λούρδης. Στα 14 χρόνια της ήταν ευάλωτη και φιλάσθενη. Υπέφερε από άσθμα και, λόγω μιας βαριάς ασθένειας που πέρασε το 1855, είχε καθυστερημένη ανάπτυξη. Δεν είχε πάει σχολείο και παρέμενε εντελώς αναλφάβητη. Δεν είχε μπορέσει να πάει ούτε καν στο κατηχητικό και δεν είχε κάνει ακόμα την Πρώτη της Κοινωνία.



Ο Πάπας Ιωάννης-Παύλος Β΄ προσεύχεται στη Σπηλιά



Η Bernadette Soubirous: αυθεντική φωτογραφία

Η πρώτη εμφάνιση της Παναγίας:

Η Bernadette διηγείται: «Την πρώτη φορά που πήγα στη Σπηλιά, ήταν την **Πέμπτη 11 Φεβρουαρίου 1858**. Είχα πάει μαζί με την αδελφή μου και ένα άλλο κορίτσι για να μαζέψω ξύλα. Φτάνοντας στην περιοχή, τις ρώτησα αν θα ήθελαν να δουν το μέρος όπου τα νερά του καναλιού πέφτουν μέσα στον ποταμό Gave.

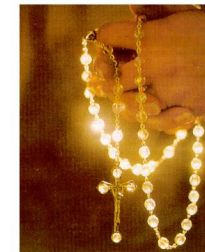
Ακολουθήσαμε λοιπόν το κανάλι και βρεθήκαμε μπροστά από μία Σπηλιά. Καθώς δεν μπορούσαμε να κάνουμε αλλιώς, οι φίλες μου βούτηξαν τα πόδια τους στο νερό και διέσχισαν το ποταμάκι που τις

χώριζε από τη Σπηλιά. Μου είπαν να προσέξω γιατί το νερό ήταν πολύ κρύο. Αρχισα να βγάζω τα παπούτσια μου για να τις ακολουθήσω και τότε άκουσα ένα θόρυβο σαν φύσημα ανέμου. Γύρισα προς την πλευρά του λιβαδιού που απλώνεται απέναντι από τη Σπηλιά και είδα ότι τα φύλλα των δέντρων δεν κουνιόταν.

Συνέχισα να βγάζω τα παπούτσια μου. Άκουσα ξανά τον ίδιο θόρυβο και κοίταξα προς τη Σπηλιά. **Διέκρινα μία κυρία ντυμένη στα λευκά: φορούσε ένα άσπρο φόρεμα, άσπρο βέλο στο κεφάλι της, μία μπλε ζώνη και είχε από ένα κίτρινο τριαντάφυλλο σε κάθε της πόδι, ίδιο χρώμα με την αλυσίδα του Ροδαρίου της.** Έμεινα ακίνητη. Νόμιζα ότι έκανα λάθος. Ανοιγόκλεισα τα μάτια μου και κοίταξα ξανά. Έβλεπα πάντα την ίδια κυρία.

Έπιασα το Ροδάριό μου από την τσέπη μου. Ήθελα να κάνω το σημείο του σταυρού αλλά το χέρι μου έτρεμε. Φοβόμουν πολύ αλλά έμεινα εκεί. Η κυρία πήρε το Ροδάριό της και έκανε το σημείο του σταυρού. Τότε κατάφερα να κάνω κι εγώ το ίδιο. Μόλις έκανα το σημείο του σταυρού ο φόβος που με είχε καταλάβει εξαφανίστηκε. Γονάτισα και είπα το Ροδάριο μαζί με την όμορφη κυρία. Μόλις τελειώσαμε μου έκανε σήμα να πλησιάσω, αλλά δεν τολμούσα. Τότε απότομα εξαφανίστηκε.»

Ταραγμένη από το όραμα, η Bernadette μάζεψε το σωρό με τα ξύλα που κουβαλούσε και γύρισε στο σπίτι της με τις φίλες της: «Στο δρόμο τις ρώτησα αν είδαν κάτι και μου απάντησαν αρνητικά. Σκεφτόμουν ότι μάλλον είχα κάνει λάθος. Οι φίλες μου με πίεσαν να τους πω τι είδα και, παρόλο που δεν ήθελα, τους είπα. Μόλις φτάσαμε στο σπίτι τα διηγήθηκαν όλα στους γονείς μου.»





Αναπαράσταση της Σπηλιάς όπως ήταν την εποχή των εμφανίσεων
(Μουσείο Λούρδης)

Οι υπόλοιπες εμφανίσεις της Παναγίας:

Οι γονείς της Bernadette αρχικά φοβήθηκαν και της απαγόρεψαν να ξαναπάει στη Σπηλιά. Εκείνη όμως επέστρεψε, γιατί ένιωθε να την καλεί μία εσωτερική δύναμη.

Η Παναγία εμφανίστηκε στο ίδιο σημείο άλλες 17 φορές, από το Φεβρουάριο έως τον Ιούλιο του 1858.

Η τρίτη εμφάνιση, στις **18 Φεβρουαρίου 1858**, ήταν από τις πιο σημαντικές: η **“κυρία”** για πρώτη φορά μίλησε: *«Πήγα στη σπηλιά και κάποιιο αξιοσέβαστοι άνθρωποι απ’ το χωριό με συνόδευσαν. Μου είχαν συστήσει να πάρω μαζί μου ένα φύλλο χαρτί και μελάνι και να ζητήσω από την κυρία, αν είχε κάτι να πει, να το γράψει.*

*Όταν της το ζήτησα, η κυρία μου χαμογέλασε και μου απάντησε ότι είχε πολλά πράγματα να μου πει, αλλά ότι δεν ήταν ανάγκη να τα γράψει. Με ρώτησε αν θα είχα την καλοσύνη να πηγαίνω στη Σπηλιά για 15 ημέρες. Δέχτηκα. Πρόσθεσε τότε ότι: **“Δεν σου υπόσχομαι πως θα είσαι ευτυχισμένη σε αυτή τη ζωή αλλά στην άλλη!”**»*

Η Bernadette συνέχισε να πηγαίνει στη Σπηλιά επί 15 ημέρες. Κάθε φορά προσευχόταν με το Ροδάριό της. Αντικρίζοντας την Παναγία έπεφτε σε έκσταση, το πρόσωπό της άλλαζε έκφραση, χαμογελούσε γλυκά και δεν καταλάβαινε όσους ήταν γύρω της και της μιλούσαν. Μία λεπτομέρεια: κάθε φορά είχε μαζί της ένα αναμμένο κερί. Από αυτή τη χειρονομία γεννήθηκε στη Λούρδη η συνήθεια να ανάβουμε κεριά μπροστά από τη Σπηλιά.

Οι γονείς της ανησυχούσαν, ενώ οι άνθρωποι του χωριού, ανάμεσά τους οι τοπικές αρχές και κάποιοι γιατροί, είχαν αρχίσει να ενδιαφέρονται και την ακολουθούσαν στη Σπηλιά. Στα τέλη Φεβρουαρίου την ανέκρινε ο Αξιωματικός της Αστυνομίας, για να εξετάσει αν έλεγε την αλήθεια.

Στις 24 Φεβρουαρίου, μπροστά σε περίπου 300 άτομα, η Bernadette ακούγοντας τα λόγια της κυρίας, γονάτισε και φίλησε το χώμα. Το μήνυμά της κυρίας ήταν σημαντικό: **«Μετάνοια! Μετάνοια! Μετάνοια! Προσευχηθείτε στο Θεό για τους αμαρτωλούς! Φιλήστε το χώμα ως σημείο μετάνοιας για τους αμαρτωλούς.»**

Η θαυματουργή Πηγή:

Στις **25 Φεβρουαρίου**, στις 5.00 το πρωί, παρά τη βροχή και το κρύο, 300 άτομα παρευρίσκονταν στην εμφάνιση της Παναγίας. Η Bernadette διηγείται: *«Μου είπε: **“Πήγαινε να πεις από την Πηγή και να καθαριστείς”**. Καθώς δεν έβλεπα Πηγή, πήγα να πω από τον ποταμό. Μου είπε ότι δεν ήταν εκεί που έπρεπε να πάω. Και με το δάχτυλό της μου έδειξε την Πηγή μέσα στη Σπηλιά, στα αριστερά.*

Πήγα αλλά δεν βρήκα παρά μόνο λίγο λασπωμένο νερό. Βούτηξα το χέρι μου, αλλά δεν κατάφερα να πιάσω καθαρό νερό. Αφού έσκαψα λίγο τα κατάφερα. Πέταξα τρεις φορές το νερό που είχα πιάσει, γιατί ήταν βρώμικο. Στην τέταρτη προσπάθεια, μπόρεσα να πιω.»



Η Πηγή απ' όπου αναβλύζει αδιάκοπα το αγίασμα

Μήνυμα στους ιερείς:

Στις **2 Μαρτίου** η Bernadette πήγε στον εφημέριο του χωριού για να του μεταφέρει την επιθυμία της κυρίας: «Μου ζήτησε να πάω να πω στους ιερείς να χτίσουν εδώ μια εκκλησία και ότι επιθυμούσε οι άνθρωποι να πηγαίνουν στη Σπηλιά σε Λιτανεία. Πήγα λοιπόν στον εφημέριο και του μετέφερα το μήνυμα. Εκείνος με κοίταξε για λίγο σοβαρός και μετά με ρώτησε: Πώς λέγεται αυτή η κυρία; Του απάντησα ότι δεν γνώριζα. Μου είπε να τη ρωτήσω. Την επόμενη ημέρα τη ρώτησα, αλλά εκείνη απλά μου χαμογέλασε. Τότε ο εφημέριος μου είπε ότι η κυρία με κορόιδευε και καλά θα έκανα να μην ξαναπάω στη Σπηλιά, αλλά εγώ δεν μπορούσα να κάνω αλλιώς.»

Το όνομα:

Στις **4 Μαρτίου** η Bernadette ξαναπήγε στον εφημέριο για να του πει ότι η κυρία δεν της είχε πει το όνομά της, αλλά ότι επέμενε να χτιστεί μία εκκλησία σ' εκείνο το μέρος. Ο Εφημέριος ήταν ανένδοτος: «Αν η κυρία θέλει εκκλησία, πρέπει να σου πει το όνομά της.»

Υπήρξε τότε μία διακοπή στις εμφανίσεις. Για 20 ημέρες η Bernadette δεν πήγαινε πια στη Σπηλιά· δεν ένιωθε το κάλεσμα. Επέστρεψε στην καθημερινότητά της, ήρεμη αλλά έχοντας διαρκώς στην καρδιά της την εξαιρετική εμπειρία της.

Στις **25 Μαρτίου**, εορτή του Ευαγγελισμού, η Bernadette πήγε στη Σπηλιά και η κυρία εμφανίστηκε σ' εκείνην ξανά: «Βιάστηκα να της κάνω την ερώτηση: ποιο ήταν το όνομά της. Τότε εκείνη σήκωσε τα μάτια στον ουρανό, ένωσε τα χέρια της και τα ακούμπησε στο στήθος της. Ύστερα άπλωσε τα χέρια της μπροστά, έσκυψε προς εμένα και μου είπε: **“Είμαι η Αμίαντος Σύλληψη”**¹. Αυτά ήταν τα τελευταία λόγια που μου είπε. Τα μάτια της ήταν γαλανά.

Πήγα λοιπόν στον εφημέριο και του διηγήθηκα ότι η κυρία μου είπε πως ήταν η Αμίαντος Σύλληψη. Με ρώτησε αν ήμουν σίγουρη. Του απάντησα ότι ναι και πρόσθεσα ότι για να μην ξεχάσω τη φράση, την επαναλάμβανα σε όλη τη διαδρομή.»

Ο εφημέριος, βαθιά ταραγμένος από την απάντηση του οράματος, έγραψε αμέσως στον Επίσκοπο για να τον ενημερώσει. Η απλότητα και η ταπεινοφροσύνη της Bernadette τον είχαν πείσει. Μία λεπτομέρεια όμως τον είχε εντυπωσιάσει πάνω απ' όλα: η Bernadette δεν καταλάβαινε το νόημα των λέξεων που του επανέλαβε: **“Είμαι η Αμίαντος Σύλληψη”**. Μόνο η Παναγία θα

¹ Δόγμα της Εκκλησίας μας σύμφωνα με το οποίο η Παναγία, από την πρώτη στιγμή της συλλήψεώς της, με τη χάρη μιας μοναδικής εύνοιας του Θεού, διατηρήθηκε άθικτη από κάθε ίχνος προπατορικής αμαρτίας, εφόσον προοριζόταν να γίνει η Μητέρα του Σωτήρα Χριστού.

μπορούσε να προφέρει αυτά τα λόγια. Αυτό του αρκούσε για να την πιστέψει.²



² Το Δόγμα της Αμιάντου Συλλήψεως διακηρύχθηκε από τον Πάπα Πίο Θ' μόλις το 1854. Συνεπώς η Bernadette, που δεν είχε κάνει ποτέ κατήχηση, δεν γνώριζε όχι μόνο τι σήμαιναν αυτά τα λόγια αλλά ούτε πώς να τα προφέρει σωστά.

Μετά τις εμφανίσεις:

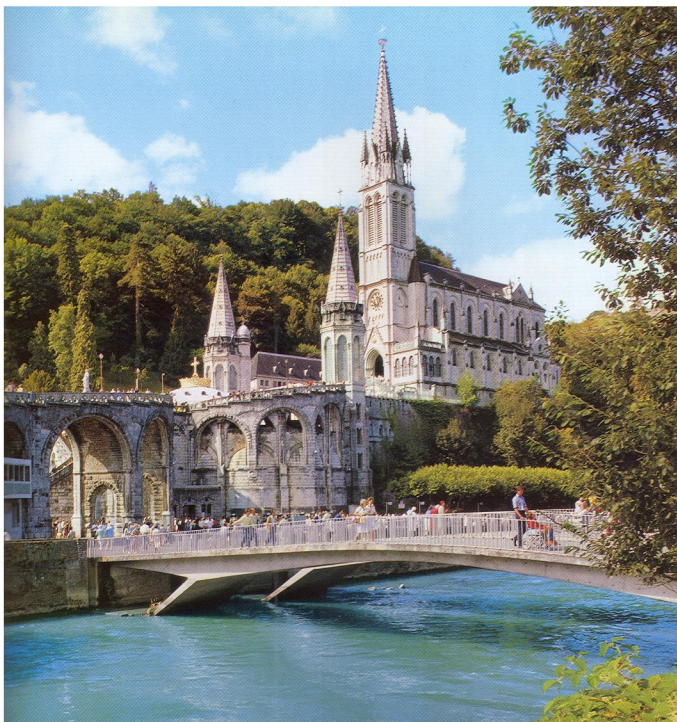
Μετά τις εμφανίσεις της Παναγίας η Bernadette συνέχισε την απλή ζωή της στη Λούρδη. Το **1867 μπήκε στο μοναστήρι των Αδελφών του Ελέους** στη Nevers και έκανε τους μοναχικούς της όρκους. Εκεί έμεινε περίπου 12 χρόνια, υποφέροντας πάντα από κρίσεις άσθματος. Κρίσεις που είχε μέχρι το τέλος της ζωής της. Πέθανε το **1879**, σε ηλικία 35 ετών.

Η Εκκλησία τίμησε την Bernadette και ακολούθησε τις οδηγίες της για την οικοδόμηση ναού στο χώρο της Σπηλιάς. Στις **8 Δεκεμβρίου 1933**, εορτή της Αμιάντου Συλλήψεως, στη Βασιλική του Αγίου Πέτρου στο Βατικανό, **ο Πάπας Πίος XI ονόμασε Αγία την Bernadette Soubirous**, μπροστά σε μία σύναξη 103 Καρδινάλιων και Επισκόπων και μεγάλου πλήθους πιστών.

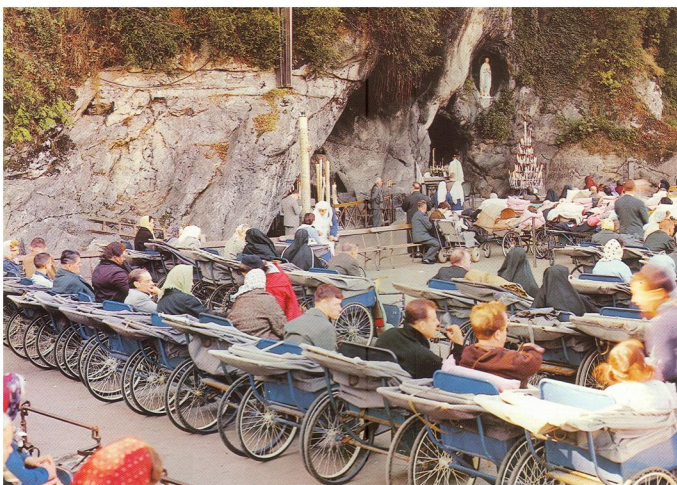
Η Bernadette, παρόλο που ήταν εντελώς ακαλλιέργητη, πίστεψε με ζήλο και ταπεινότητα και δέχτηκε ελεύθερα να γίνει μάρτυρας των εμφανίσεων και των λόγων της Παναγίας: *«Έχω αναλάβει να σας πω τι είδα και τι άκουσα, όχι να σας κάνω να πιστέψετε!»*

Σε αυτό το φτωχό και αξιολύπητο τόπο, με τη μεσολάβηση του πιο αγράμματου και παραμελημένου παιδιού, παρά τις φωνές εκείνων που τη θεωρούσαν τρελή, γνωρίσαμε **την τρυφερότητα και τη φροντίδα του Θεού μας!**

Στην περιοχή γύρω από τη Σπηλιά χτίστηκαν τρεις μεγάλες εκκλησίες, άλλες μικρότερες, χώροι υποδοχής των προσκυνητών, παρεκκλήσια προσευχής, εξομολόγησης και προσκύνησης του Αγιοτάτου Μυστηρίου, αίθουσες για συναντήσεις και συνέδρια, χώροι ιατρικής βοήθειας για τους ασθενείς, κλπ. Προσκυνητές απ' όλο τον κόσμο έχουν την ευκαιρία να δουν, να ακούσουν και να βιώσουν το δικό τους θαύμα.



Η Βασιλική που είναι χτισμένη πάνω από τη Σπηλιά και ο ποταμός Gave



Ασθενείς που προσεύχονται μπροστά από τη Σπηλιά

Τα σύμβολα της Λούρδης:

Η Σπηλιά: είναι ο χώρος όπου εμφανίστηκε η Παναγία στην Bernadette. Ανάμεσα στους βράχους, στο σημείο όπου η Παναγία εμφανίστηκε, υπάρχει από το 1864 ένα μαρμαρίνο άγαλμά της και στη βάση του η επιγραφή: **“Είμαι η Αμίαντος Σύλληψη”**. Στη μέση της Σπηλιάς έχει τοποθετηθεί από το 1955 μία Αγία Τράπεζα για την τέλεση της Θείας Λειτουργίας. Σ’ αυτό το χώρο επικρατεί πάντα σιωπή, καθώς πλήθη πιστών βρίσκονται συνεχώς εκεί για να προσευχηθούν και να προσκυνήσουν.

Τα κεριά: συμβολίζουν το φως του Αναστημένου Χριστού. Μέρα-νύχτα καίνε δίπλα στη Σπηλιά και μεταφέρουν τις δεήσεις και τις προσευχές μας στην Παναγία.

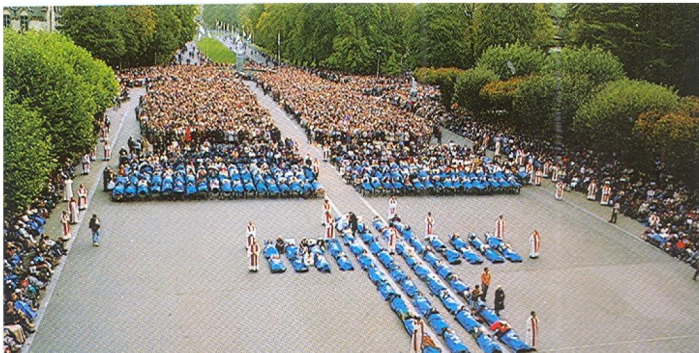
Το νερό: αποτελεί σημείο του “ζωντανού νερού” που μας προσφέρει ο Ιησούς. Προέρχεται από την Πηγή που έσκαψε η ίδια η Bernadette, μετά από υπόδειξη της Παναγίας, και που βρίσκεται μέσα στη Σπηλιά. Το νερό κυλάει άφθονο, τροφοδοτώντας επίσης τις βρύσες που είναι τοποθετημένες σε χώρο έξω από τη Σπηλιά και απ’ όπου οι προσκυνητές μπορούν να πιούν ή να πλυθούν, σε ένδειξη μετάνοιας.

Η Λιτανεία: κάθε βράδυ, από τον Απρίλιο μέχρι τον Οκτώβριο, η Λιτανεία των πιστών που πορεύονται με αναμμένα κεριά απαγγέλλοντας το Ροδάριο συγκεντρώνει χιλιάδες προσκυνητές απ’ όλο τον κόσμο. Συμβολίζει την αδιάκοπη πορεία μας προς το Θεό, προς την ολοκλήρωση της ύπαρξής μας.

Τα πλήθη: είναι τεράστια, απ’ όλα τα έθνη. Οι λίγες εκατοντάδες προσκυνητών των πρώτων χρόνων έχουν γίνει σήμερα 6.000.000. Στη Λούρδη βιώνουμε ήδη τη μία Εκκλησία που συγκεντρώνεται για να ενώσει όλα τα παιδιά του Θεού.

Οι ασθενείς: συρρέουν στη Λούρδη αναζητώντας τη θεραπεία του σώματος, αλλά κυρίως τη θεραπεία της ψυχής, το κουράγιο να συνεχίσουν, τη δύναμη να ξαναβρούν τη χαρά της ζωής. Από το 1858 μέχρι σήμερα πολλές θαυματουργικές θεραπείες έχουν γίνει στη Λούρδη από την Παναγία. Το μεγαλύτερο θαύμα όμως είναι αυτό που συμβαίνει στην ψυχή τού κάθε πιστού που αναζητά το Θεό του.

Οι εθελοντές: έρχονται χιλιάδες κάθε χρόνο για να συνοδεύσουν τους προσκυνητές που είναι ασθενείς. Μόνοι ή ενταγμένοι σε ομάδες, βιώνουν το προσκύνημα προσφέροντας συμπαράσταση στους πιο αδύναμους. Είναι κυρίως νέοι, άνω των 18 ετών, αλλά και μεγαλύτεροι.



Λιτανεία



Επίλογος:

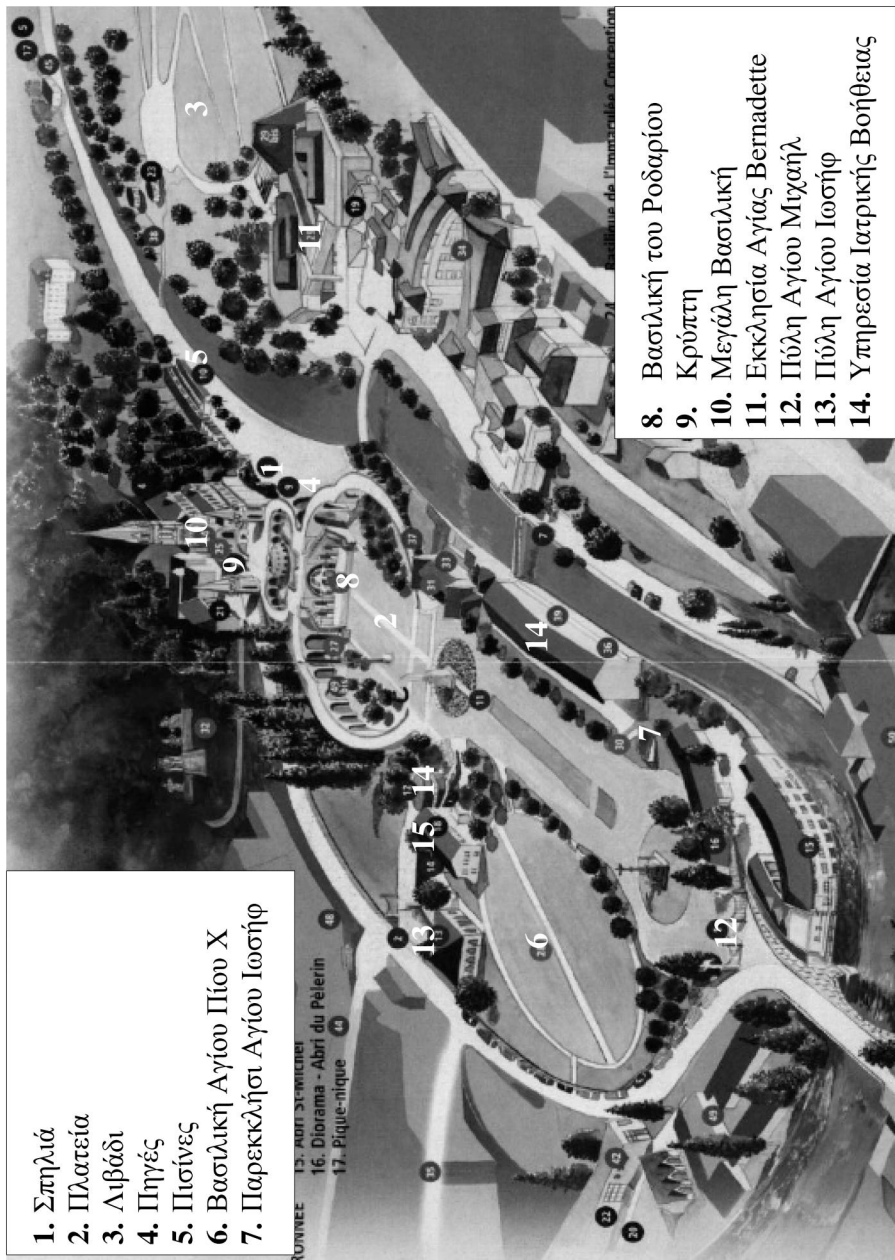
Στη Λούρδη, η προσευχή είναι σαν το νερό της Πηγής που έσκαψε η Bernadette: **αστείρευτη**. Οι πιστοί προσεύχονται παντού, από την αυγή έως αργά τη νύχτα, και οι ιερείς τελούν διαρκώς τα Μυστήρια της Συμφιλίωσης και της Θείας Ευχαριστίας. Το θαύμα του λαού που αινεί αδιάκοπα το Θεό του είναι μπροστά στα μάτια μας.

Στο δρόμο, στην εκκλησία, στα νοσοκομεία αντικρίζουμε με δέος ένα άλλο θαύμα: εκείνο των ασθενών που προσεύχονται ταπεινά και γίνονται για εμάς πρότυπα, καθώς με θάρρος και ειρήνη στην ψυχή σηκώνουν σιωπηλά το σταυρό τους.

Στις Λιτανείες, οι κινήσεις, η απαγγελία του Ροδαρίου, οι ύμνοι που ψάλλουν οι πιστοί, μας κάνουν να νιώσουμε την ενότητα της Εκκλησίας μας και να ακούσουμε την ικεσία της που υψώνεται προς το Θεό. Είναι η γη που αναζητεί τον ουρανό, είναι οι χριστιανοί που απευθύνονται στο Θεό τους:

*«Στη Λούρδη είδαμε με τα μάτια μας
το θαύμα της Καλής Αγγελίας του Θεού μας:
είδαμε τους ανάπηρους να περπατούν,
τους τυφλούς να βλέπουν,
τους κουφούς να ακούνε
και το Ευαγγέλιο να βιώνεται.
Αλλά εμείς γνωρίζουμε
ότι όλα όσα είδαμε έχουν ελάχιστη αξία
μπροστά στο μεγάλο αόρατο θαύμα που συμβαίνει
στην ψυχή τού κάθε προσκυνητή.»*

(Λούρδη: από την προσευχή για τη θεραπεία της ψυχής)



**Ο τόπος του Προσκυνηματος
 όπου βρίσκονται η Σπηλιά, οι εκκλησίες και οι βοηθητικοί χώροι**



**«Ελάτε να πιείτε από την Πηγή
 και να καθαριστείτε!»**